

ATT TÄNKA PÅ VID ÅTERVINNING AV AVFALL FÖR ANLÄGGNINGSÄNDAMÅL

Användning av avfall för anläggningsändamål är ett återvinningsförfarande där avfall ersätter traditionella anläggningsmaterial. Onödigt mycket avfall får inte användas och mängden avfall får inte vara större än om traditionella anläggningsmaterial skulle ha använts. Schaktmassor är i regel att betrakta som avfall.

Ansvar och kunskap

Det är inte tillåtet enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler att återvinna avfall där innehållet är okänt och det finns risk för förorening. Den som återvinner avfall i anläggningsarbeten har i egenskap av verksamhetsutövare ansvar att ta reda på vad avfallet innehåller. Om verksamhetsutövaren inte får information om avfallets egenskaper via avfallsproducenten, ska denne undersöka avfallet på egen hand.

Det är verksamhetsutövaren som ska visa att man bedömt miljöpåverkan på den aktuella platsen och vidtagit de försiktighetsmått som behövs. Ansvaret medför också underhåll av skyddsåtgärder så att funktionen av skyddsåtgärden inte försämras. Verksamhetsutövaren ansvarar i sin egenkontroll för att avfallet hanteras som det angetts i anmälan.

Syfte, funktion och tid

Syftet med anläggningen och avfallets funktion som konstruktionsmaterial är avgörande för om verksamheten kan betraktas som återvinning för anläggningsändamål. Att endast fylla ut områden utan något tydligt syfte betraktas inte som återvinning utan bedöms då som en deponianläggning.

Vid återvinning av avfall ska konstruktionen fylla en funktion. Onödigt mycket avfall får inte användas och mängden avfall får inte vara större än om traditionella anläggningsmaterial skulle ha använts.

Anläggningsarbetet ska färdigställas inom rimlig tid. Vad som är rimlig tid måste avgöras från fall till fall och är beroende av typ av anläggning. Om tillgången på avfall är så begränsad att det tar mycket lång tid för anläggningen att bli färdig kan det ifrågasättas om den fyller en funktion.

Förorening – mindre än ringa risk/ringa risk

För att veta om ett avfall innehåller en förorening eller inte behöver avfallet provtas. För att kunna bedöma risken krävs kunskap både om halten av vissa ämnen i avfallet och hur det lakas ut till yt- och grundvatten.

Avfall där föroreningsrisken är ringa innebär att det inte bör vara fråga om höga föroreningshalter. Med särskilda skyddsåtgärder kan avfall med högre föroreningshalter återanvändas.

Avfall som innehåller så liten mängd föroreningar att det inte ens medför ringa föroreningsrisk kan användas utan anmälan till kommunen.

Avfallets halter och utlakning provtas på följande ämnen:

- Arsenik, bly, kadmium, koppar, krom total, kvicksilver, nickel, zink, klorid och sulfat (endast utlakning) samt PAH-L, PAH-M och PAH-H (endast halt på de tre PAH:erna).
- Därutöver tas prov på de ämnen som kan misstänkas finnas i avfallet.

Anmälan till kommunen eller tillstånd hos länsstyrelsen

Tillståndsplikt gäller då avfallet innehåller högre föroreningshalter och anläggningen är större t.ex. vägbyggen.

Anmälningsplikt gäller då avfallet innehåller lägre föroreningshalter och anläggningen inte är så stor t.ex. mindre parkeringsplats eller mindre bullervallar. I bedömningen tas också hänsyn till val av plats t.ex. om det finns särskilda skyddsobjekt i anslutning som begränsar möjligheten till användning av avfall.

Anmälan görs på kommunens blankett "Anmälan om återvinning av massor eller avfall för anläggningsändamål" och ska innehålla tillräckligt med information för att miljöpåverkan ska kunna bedömas.

Läs mer i Handbok 2010:1 Återvinning av avfall i anläggningsarbeten Naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.